

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

7. Рошка Ф.Г. Біохімічні та морфологічні параметри обґрунтування діагностики кіст яєчників у корів / Ф.Г. Рошка, А.Й. Краєвський. – 2019. – Т. 10. – № 4. <https://doi.org/10.31548/ujvs2019.04.007>.

УДК: 619:618.5-089.888.61:636.7:636.8

ЗЕЛЕНСЬКА Н.С., магістрант

Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dep.reproduction@btsau.edu.ua

ПОШИРЕНІСТЬ ТА ПРИЧИНИ ПАТОЛОГІЙ РОДІВ У КІШОК

Встановлено, що у 30,9% кішок спостерігалася первинна слабкість перейм і потуг, а у 14,7% – вузькість родового каналу, у 11,8% випадків виникало одночасне вклинювання у родовий канал двох плодів. У 5,9% самок народження плода (-ів) було зумовлено затриманням виведення посліду попередніх плодів. В однієї кішки спостерігалася кровотеча при родах, що змусило виконувати терміново кесарів розтин, під час якого був встановлений через розрив стінки рогу.

У 13,2% випадків дистоція виникала внаслідок виведення крупного плода, у 8,8% – мертвого плода, а у 5,9% виведення плода унеможлиблювалася через його аномальний розвиток (гідроцефалія, гідропс). Також, за нормального розвитку плода, він мав поперечне положення у 4,4% патологічних родів та нижню позицію – у 2,9% випадків.

Ключові слова: кішка, патологічні роди, причини дистоцій.

Роди у кішок проходять зазвичай легко. Після 58–62 діб вагітності кішка народжує впродовж 6–24-х годин два–п'ять плодів. Інтервал між їх народженням сягає від 15 хвилин до 2-х годин [1].

Патологічний перебіг родів виникає через численні фактори. В етіологічному алгоритмі важливими є порушення формування родового каналу, динаміка і сила родової діяльності, розміщення плода (-ів) у родових шляхах та особливості (аномалії) його розвитку [2–4]. Сприяючими умовами для патологічних родів у кішок можуть бути вік самки; метаболічні розлади, зокрема ожиріння; породні особливості (короткоморді, карликові, персидська породи); стрес і подразнення зовнішніх чинників; акушерська і гінекологічна патологія в анамнезі; токсикозна вагітність, рання вагітність; інші хронічні захворювання [5, 6].

Основними симптомами патологічних родів у кішок є вагітність довша за 68 діб; відсутність родового акту впродовж 34 годин після зниження ректальної температури (37,2⁰ С); відсутність народженого кошеняти більше чотирьох годин після початку родів або інтервал більше двох годин між народженням двох плодів; прояв сильних безперервних, бурхливих потуг і перейм впродовж 20–30 хвилин, які не призводили до виведення плода; прояв сильного болю у кішки; поява кривавих виділень під час родів [7, 8].

Метою наших досліджень було визначити частоту виникнення та причини патологічного перебігу родів у кішок.

Діагностику акушерської патології у кішок виконували прийнятими у ветеринарній практиці методологіями за анамнестичними і клінічними даними, характеристикою динаміки родової діяльності, результатами акушерського дослідження, ультразвукового та рентгенологічного обстежень.

Отримані результати подані у табл. 1.

Таблиця 1 – Поширеність і причини дистоцій у кішок, %, n= 68

Патологія родів	Кількість випадків	
	n	%
Первинна слабкість перейм і потуг	21	30,9
Вузькість родового каналу	10	14,7
Маткова кровотеча (розрив стінки матки)	1	1,5

Поперечне положення плода	3	4,4
Нижня позиція плода	2	2,9
Вклинення у родовий канал двох плодів	8	11,8
Крупнопліддя	9	13,2
Плід-виродок	4	5,9
Мертвий плід	6	8,8
Затримання посліду	4	5,9

Як видно з даних табл.1, за дослідний період була надана акушерська допомога 68-ми кішкам. У переважній більшості випадків (44 роділлі або 64,7%), причинами патологічного перебігу родів були порушення зі сторони організму самки. Так, у 30,9% кішок спостерігалася відсутність нормальних скорочень матки та м'язів черевного пресу, а у 14,7% – вузькість родового каналу. Через порушення динаміки і синхронності скорочень міометрію у різних рогах матки, у 11,8% випадків виникало одночасне вклинювання у родовий канал двох плодів, що блокувало їх виведення, супроводжувалося бурхливими переймами і потугами та, як результат, зумовило вторинну атонію міометрію і повне припинення родового акту. У 5,9% самок народження плода (-ів) було зумовлено затриманням виведення посліду попередніх плодів. В одній кішці спостерігалася кровотеча при родах, що змусило виконувати терміново кесарів розтин, під час якого був встановлений розрив стінки лівого рогу, з послідуною екстирпацією матки.

В інших випадках патологічних родів у кішок причинами були певні особливості стану і розвитку плода або його розміщення в родовому каналі. У 13,2% випадків дистоція виникала внаслідок виведення крупного плода, у 8,8% – мертвого плода, а у 5,9% виведення плода унеможлиблювалася через його аномальний розвиток (гідроцефалія, гідропс). Також, за нормального розвитку плода, він мав поперечне положення у 4,4% патологічних родів та нижню позицію – у 2,9% випадків.

Отже, у кішок найчастіше причинами патологічного перебігу родів є первинна слабкість перейм і потуг, вузькість родового каналу, крупнопліддя та одночасне вклинення у родовий канал двох плодів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Petersen A. Reproductive Physiology of the Female Cat *Honkattens reproduktionsfysiologi*. Delnummer i serie: Kandidatarbete 2015: 55. Countries With The Most Pet Cats Globally – WorldAtlas. Режим доступу: https://stud.epsilon.slu.se/7921/11/petersen_a_150508.pdf
2. Holst B.S. (2022). Feline breeding and pregnancy management: What is normal and when to intervene. *Journal of feline medicine and surgery*, 24(3), 221–231. <https://doi.org/10.1177/1098612X221079708>
3. Dystocia in the cat evaluated using an insurance database / Holst B. S., Axné E., Öhlund M., Möller L., Egenvall, A. // *Journal of feline medicine and surgery*. – 2017. – Vol. 19 (1). – P. 42-47.
4. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин: навчальний посібник. – 2-е видання, перероблене і доповнене / [А.В. Березовський, М.І. Харенко, С.П. Хомин та ін.] ; за заг. ред. А.В. Березовського та М.І. Харенка. – Житомир : Полісся, 2017. – 392 с.
5. Мітін В.Н. Долякарська допомога дрібним домашнім тваринам / В.Н. Мітін. – Л.: Світло, 2009 – 254 с.
6. Johnson C. Problems of pregnancy and parturition (Proceedings). Режим доступу: <https://www.dvm360.com/view/problems-pregnancy-and-parturition-proceedings>.
7. Кравченко І.В. Розповсюдження акушерської та гінекологічної патології у самиць м'ясоїдних в умовах державної лікарні ветеринарної медицини міста Дніпропетровськ / І.В. Кравченко, С.В. Сосонний, Л.В. Корейба // *Актуальні проблеми розвитку світової науки: зб. наук. праць за матеріалами міжнар. конф. (Київ, 30 бер. 2016 р.)*. – Ч. 1. – К.: Центр наукових публікацій, 2016. – С. 95–97. – Режим доступу: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/198>.
8. Ізотова Т.В. Кесарів розтин у м'ясоїдних. Досвід післяопераційної реабілітації / Т.В. Ізотова, С.М. Масліков, Л.В. Корейба // *Науково-технічний бюлетень Науково-дослідного центру біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК*. – 2015. – Т. 3, № 1. – С. 21-24.